

Kurt Kettő

Azon a nyáron megmozdult valami a városban. Sokak szerint maga a város, ami máris további vitákat lökött szét a kávéházakban, az óceán partján és a szeméttel teleszórt utcákon. Mi lehet maga a város? Mindenki, aki füstös kocsmákban, kávéházakban és garázsokban idézte a hely szellemét, tudni akarta. Először is azt, létezik-e a hely szelleme, vagy minden csak egybeesés. Aztán ha előkerül a hely szelleme, befogni. Hogy mit kezdjen vele, arra mindenkinek megvolt a maga változata. A legtöbben pénzt akartak.

A zenekar a sokadik próbán járt túl, és nem akarta elgondolni, hány vár még rá. Az éjszaka végén, abban a sávban, amikor az idő mindenfelé a végtelenségbe nyúlik, a tagság szanaszét hevert négy emelettel egy üres utca felett. A Szőke beszélte rá őket, jobb itt gyülekezni. Távol vannak a beszűkült családtól, a vezetőség meg úgyszem a zenekarokkal törődik.

– Jó kis kiadó. Azért hívják így, mert itt a kiadó kiadó, basszák meg.

A dobos becsapta a stúdió ajtaját, amiről helyenként cafrangokban lógott a szigetelés. Csapódás, majd az ajtó lassan visszafelé lenggett, megint be, és leállt középen.

A tagság nem zavartatta magát. Egyetlenegy öngyújtó csattant, de az sem gyújtott meg semmit. A füst és a dekkék szaga szétterült, lassított ciklonokban kavargott.

– Nem tudom, mi az isten bajotok van – mondta a Szőke a füstnek. – Miből éljenek meg szerencsétlenek, belőlünk? Kell egy kis mellékes, nem? Majd ha nagyok leszünk, visszaadjuk.

Felállt, és a padlástér ajtajára akasztott zsebes mellényben kezdett kotorászni. Sőhajtott, és színpadiasan a plafonnak emelte a tekintetét. Átment egy égésnyomokkal borított asztalhoz, és kiforgatta a fiókjait. A dobos mocorgott a matracon, a gitáros megvakarta a csuklóját.

– Nem azért hívják Zsebesnek, te idióta, mert a zsebében tart bármit is. Övé a cég, de annyira azért nem hülye.

A Szőke egyenként visszadugdosta a fiókokat, és úgy tűnt, varázsigtét mormol az asztalra görnyedve, vagy káromkodik.

– Pont elég bizonyíték, hogy beenged minket. Megbízik bennünk...

– Kurvára semmi köze ennek a bizalomhoz. Tesz mindenre, rád, ránk, a Karmára...

Egy pillanatra minden úgy maradt a padlástérben. A zenekar feje próbált fenyegetően hallgatni, tekintetet mellékelni hozzá, de mindenki régen túl járt az efféle kirakati játssz-mákon. A pillanat ment tovább.

– Ezerszer mondtam, nem Karma!

– Én meg azt mondtam ezerszer, találj ki végre valami normális nevet. Nem mindenki olyan, mint te...

– Novoselic, mondták már, hogy olyan a neved, mint egy nyugtatónak? Kár, hogy az életben nem nyugtattál meg senkit. Hogy engem nem, az kurvaisten.

– ...nem mindenki tud azonosulni minden baromsággal, amikor a legjobbat kéne nyújtani. Kéne. Felfogtad?

– A névről nem vitatkozunk. Mondtam az elején.

Még egy kis keresgélés a látszat kedvéért. A frontember benyúlt pár matrac alá, körbejárta a padlástérrel, végül leállt az ablak alatt, és a kabátjába süllyesztette a kezét. Előhúzott egy törött cigarettát.

– Levehetnéd néha – bökött a dobos a ballonkabátra. – Ha nem tűnt volna fel, nyár van. Mikor fürödtél utoljára, he?

– Ez a te bajod – méltózt a Szőke. A cigarettát nézegette, és gyújtatlanul a szája sarkába tűzte. – Nem tudsz felülemelkedni semmin. Nem tudod meghaladni a burkod, az anyagot, se semmit...

– Hát az anyagot nekem nem is kell.

Megint a lefagyott csend, csak hosszabban. Az utcán odalent csikorgott egy kocsi, rövid időre beindult egy riasztó. A frontember nem mozdult, csak lenézett az alkarjára.

– Fogd fel, ez is miattatok van, te barom. A közös jövőnkért. Én vállaltam magamra.

– Szerintem meg azért, mert kibaszott felelőtlen idióta vagy. És most már nem is tudnád abbahagyni. Csak azt hiszed. Mind egyformák...

– Te meg ki az istenről beszélsz? Mi ez a *mind*? Nem vagyok olyan, mint...

A dobos felült a matracon, és meglötyögtetett egy félig üres sörösdozozt. Magára vont némi figyelmet, emelt hangon megszólalt.

– Ugyan. Arról van szó, hogy egyelőre padlásszerte világhírű Szőkének összekeverte az idősíkokat. Megezik az ilyen látomásos lélekkel. Vagy nem olvasta elég jól azokat a redvás életrajzokat, amiken folyton nyáladzik. Arról van szó, hogy az anyag, a limuzin, a lukak és a pálmafák *utólag* jönnek. Először bele kell futni a világhírbe. És ahhoz mi kell? Úgy bizony, az idő szelleme.

– Nem a helyé?

– Nem mindegy? Mit csináltál te a suliban? Volt róla szó, hogy a kettő egy... Az a svájci zsidó fazon találta ki, hogy hogyan, azt nagy hirtelen nem tudnám elmagyarázni, de nektek nem is kell. Legyen elég annyi, hogy a hely és az idő szelleme. Einstein szerint is létezik, csak ő egyszerűen máshogy hívta. És ilyen hosszú egyenleteket írt róla, nem dal-szöveget. Jut eszembe, hogy állunk a szövegekkel?

– Haladok. Legyen elég annyi.

A Szőke visszavonult a stúdióba, kihúzott pár kábelt, és a tokba csomagolt gitárjával tért vissza. Igazgatta a zsebes mellényt, tett egy lépést hátra.

– Mit mondtok, he? Szerintetek hasonlít?

A tagság oda sem nézett. Hallgatólágosan beleegyeztek, hogy a próbának vége. Sorra felemelkedtek, megálltak, és beszívták a füstös levegőt. Az egész éjszakai szennyvezető alatt ott volt a kipufogógáz, a város szaga, de valami a tengerpartról és a savas esővel öntözött fenyőkből is.

– Azt hiszed, tényleg nézi? Azok után, amit csináltál, még egyszer nem hagy benne semmit. De nyilván, igen, hasonlít... – lelkesedett a dobos.

– Ja. Talán nyúlkáltak benne, talán nem. Kit érdekel? – így Novoselic.

A vezér nem törődött velük. Nekicsapta az ajtót a padlástér falának, a hangja a lépcsőházból jött vissza.

– Kapjuk el a szellemet. Valami közeleg, valami szembejön...

A többiek a zsebes mellényt vizslatták, és az emlékeikben kutattak.

– Mint egy kibaszott krimiben. Mindig arra kell figyelni, amit sose gondolnál. Azért jöttem el otthonról, hogy megtanuljak túrhetően gitározni. Meg persze hogy gennyesre keressem... keressük magunkat, és akkor mi dönt el mindent? Hogy áll ez a rohadt mellény, az.

– Mondtam, senki nem nézi. Nem is itt tartja már, holtbiztos. Menjünk, keressünk bébit ennek a hülyének, ki tudja, talán a lángját is meggyújtja.

– Mondjanak, amit akarnak. Az a szellem nem szellem.

Végigjártak néhány helyet a régiek közül, Üveghegy, Szlörpi és a Szuper Nyolcas. A tengerpartig nem merészkedtek, az az új helyek tartománya a nyakkendőöskkel és a zenegépekkel, vagy ami még rosszabb, a pincékből vagy a használaton kívüli tetőtérkéből kidüböngő, együtemű zakatolással. Időnként az autókból is jött.

A dobos szerint nem kellett volna ilyen leányékkoltan viszonyulni az új időkhöz.

– Pont nekünk. Mi vagyunk az új világ hírnökei... vagy hogy is mondta... törvényhozői. És úgy viselkedünk, mint akiket otthon hagytunk. Pont azért, hogy távol legyünk.

Az utca közepén haladtak, fej fej mellett. A Szőkének a jövő falát megrohamozó csatársor jutott eszébe róla. Kár, hogy a neonfényes nyálkában csoszogva, lépésben. Az utcának nem látszott a vége. Nem tárult fel belőle kilátás se a tengerpartra, se kereszteződésre, se annyira amerikai, nemtörődöm módon profilból elhúzó kocsikra.

– A szellemnél tartottunk. Miért nem?

– Egyszerűen nem. Nem szellem, hanem ribanc. Oda megy, ahol már eleve látja a pénzt. Mi következik ebből?

– Ha így lenne, soha senki nem startolt volna el a földről.

– Nem is röppentek fel. Csak úgy tűnt. Előre elrendeztek mindent, ahol ezeket a hirtelen csodákat látod. Megírtak mindent előre, az életrajzot, egy-két lemezt, a törést meg az öngyilkot. Esetleg a házat és a sövénykerítést, ha mégsem.

Az utca sötét tömegben, egy ablaktalan tűzfalban végződött. Visszafordultak. A Szőke úgy találta, itt, a sötétség mélyén helyénvaló belekezdeni.

– Hé! Várjatok!

A sorfal haladt pár métert, aztán tenggett-lenggett, kelleetlenül visszafordult. Novoselic nekitámaszkodott egy fekete motorháztetőnek. Riasztó itt nem valószínű.

A hosszú hajú árnyék szemben kivette a gyújtatlan cigarettát a szájából, és mutogatni kezdett vele. A többiekben homályos asszociációk ébredtek holmi népzérekéről vagy közös zenei bálványaikról, de ez a loncsos alak egyik sem lehetett. Mégis áradt belőle a tompa vonzerő, ahogy egy elszabadult autót bámul az ember a felüljárón. Kíváncsi a röp pályájára, a becsapódásra, egy-két napig pedig lankadó kíváncsisággal lesi a híreket, hátha kiderül, ki volt a kormány mögött, aki röptette.

– Ha tudnánk, mi az, rég itt hagytuk volna...

– Mit?

– Semmi, semmi. A karizmádról csusszant ki. A karizmodról, érted, haha! – göcögött a basszeros. A feszültséget enyhítendő belecsapott egy sárhányóba.

– Értékelném, ha legalább akkor próbálnátok összeszedni magatokat, amikor éppen próbálom menteni az istállót. Nem gyulladt ki, semmi ilyesmi. A lovak éppen hogy kurvára elaludtak. Lassan dagadnak, csak a zabra meg arra gondolnak, ami a lábuk között. Nem kell megkorbácsolni a lovak szemét...

– Uramisten, hagyjuk a hippiket. Csak ezt az egyet kérem. – Novoselic nagyon keregett valamit a zsebében, de hiába.

– Könnyű lenézni a hippiket. És a Beatlest is, látom, mire gondolsz, hiába húzod úgy a pofád. Tudtak valamit, amit a lázadók nem, hiába ordítóznak maguk se tudják, miről, értitek, tudták, hogyan kell megérinteni a tömegek lelkét. A lélek a mi nyersanyagunk. Felszínre kell hozni...

A cigaretta könyökből fejmagasságba röppent, és úgy maradt. A lendület pár pillanatra tartott, aztán elpárolgott a sötétség mélyéről. A többiek ugyanúgy dőltek a karosszéziákhoz, mint addig. Az eső nem akart eleredni, nem vágott be villám, nem derengett fel a szürkület az ég alján ellenpontként.

– Úgy is mondhatnám, mi vagyunk... a kapuk... – próbálkozott a Szőke tovább a kimondhatatlannal.

– Mondtam már, hagyjuk a hippiket. Figyelj, a füzet nálad van?

– Nem értesz semmit, te barom!

– Dehogynem. Mondtam párszor, hogy mindig legyen nálad. Akkor csak leírnád, mint például ezt is. Nem nagy szám, de ezeket hiba is lenne túlbecsülni. Minden második sor végére odatennénk, hogy *baszott*, ennyi. Meg is volnánk az egyik szöveggel. Máris beljebb járnánk.

A Szőke felemelte az öklét, a másik kezével fájdalmasan dörzsölgette az alkarját.

– Még mindig fogalmad sincs. Az anyag csak eszköz...

– Rohadt hosszadalmasan tudod kinyögni, mire van szükséged. A lelkedhez természetesen, mi máshoz, meg a bányászáshoz. Kár, hogy legalább annyira tisztában vagy a felállással, mint mindketten. Mindhárman. Én, te és Grohl. Minket nem érdekel ez a te szarságod. Nem ismerünk senkit, nem ismertünk, nem fogunk ismerni, a Zsebes szemében meg már régen sehol sem vagy. Nagyon úgy néz ki, itt az ideje a nagy Ezüstpapír és Kisseprű Remixnek. Ha rám hallgatsz, előtte még bekapcsolod a magnót, hogy valami művészt is hátrahagyj. Gondolj az anyádra. Meg a lányokra.

Novoselic végleg elfordult. A sarkon balra, az Üveghagyma felé vette az irányt. Kit érdekelnek az árak, fizessen a másik kettő, ha akar. Ő meglesz a gondjaival, egy filctollal és egy szalvétával a sarokban. A nyálkás utca szájából előkerült Grohl, nagy sokára a Szőke, utána az eső sercegése, mint egy lemez végén.

A kis szobát betérítette a költészet. Lendületes, apró betűkkel teleírt lapok formájában, meg egy bajuszos fiatalemberében. A költő szívesen képzelte magát egy felső, közös lépcsőfokra egy oszlopsor előtt, minden született költő eredendő hazájában valahol a múzsák alatt, amint... Az aminttal általában gondok adódtak, mert a magasztos látomás mindig a hevület csúcsán ragadta magával, és ilyenkor a formálódó mű azonnal továbblékte a soraival, le a kis szobába, el az oszlopsortól. Vagy túl sok vörösbor után.

A szoba pár lépésnyi volt minden irányban. A költő feszesen járt fel-alá, és igyekezett nem lépni a lapokra. A menetelésen kívül nem hallatszott más, ám a költő biztos volt benne, hogy a csend csalóka. A vihar mögötte áll, személyesen az ő válla mögött. Azaz nem áll, kavargog, morog, és előbb-utóbb ellenállhatatlanul kitör. Mostanában ritkán mozdult ki a szobából, legfeljebb egy-két kávéházba, de így is hallott eleget hozzá hasonlóan heves és kapkodó tekintetű barátaitól. Az ifjaktól.

Az ifjak lépéseit titkosrendőrök figyelték, és az igazat megvallva a költő sem lehetett egészen biztos benne, hogy némelyik nem tartozik a korona ügynökei közé. Mindent olyan jól megtanultak, a költő ifjúkorának vándorszínészeinél legalábbis jobban. A szemük izzott, a kiejtésük rendben, nyoma sincs rajta a németnek. Ám ha akadtak is, nem sokat számítottak. Egy bizonyos határon túl már nem, és az ifjak szinte érezték, hogyan emeli őket a válára a nép lendülete. A népé, ami helyett mindent megtettek, kimondtak és elvégeztek.

A költő megállt, a pipájával matatott. Gyújtatlanul visszatette, leverte a poharát, de nem törődött vele. Egy huzatra kiitta a maradék bort az üvegből. Léptei nyomán a sok százezer többi lépés jutott eszébe, a besúgók surranása, ami mindig csendes, kivéve a végén, amikor karhatalmi támogatással jönnek. A nép léptei, amint lassan egy menetre dübörgő sereggé állnak össze. Mindehhez a dal.

Felvett egy lapot a földről, mellé emelt egy másikat, összehasonlította a kettőt. Szája sarkába tette a tollat, és nem kellett erőlködni, hogy ne hallja a kopogást, ami pár perccel később jött a cselédlépcső felől. Tényleg nem hallotta. Órák múlva, amikor a vörösbor révülete összeért valami mással az álom határán, az idő az összes lehetséges irányba terjedt. A költő találkozott valamivel, amire neki sem voltak szavai, a valaki pedig találkozott vele.

A zenekar, amit harminchárom százaléka Karmának hívott, hatvanhat százaléka meg továbbra is a potenciális nevek végtelen, ám homályos terében lebegtetett, nehézségekkel küzdött. Futotta néhány próbára, csak a Szőke sehogy sem tudott kikeveredni abból az egy dalból, amit nem a slágerek közé szántak. Valami közeleg, valami szembejön, ismételtette egyre pattogósabb gitárkísérettel, vég nélkül, míg a többiek rá nem csapták a villanyt. A harmadik eset után a Zsebes formálisan eltávolította őket a padlásról. Átnyújtotta a szerződés nagy nehezen felkutatott példányát, amiben kegyetlen egyértelműséggel álltak a fizetési feltételek. Míg a zenekar ott állt az asztala előtt az irodában, valószínűleg utoljára, külön aláhúzta egy vastag, fekete és félig kiszáradt filccel. Közben öntudatosan igazgatta magán a sokzsebes mellényt.

Grohl és Novoselic nem hagyták megtörni a lendületet. A felvétel nagy része már a zsákban, tehát nyugodtan visszatérhetnek egy körre az ismert útvonalra, csak most nem az Üveghagyma, a Szörpi és a Nyolcas, hanem fordítva, hogy a végére is maradjon némi pénz. A Szuper Nyolcast odalent a kikötő mellett úgyis csak a Szőke kedvéért vették fel a listára, márpedig a Szőke az est gyerekkorában, alig tizenegy felé eltűnt. A többiek csak a következő éjjel találták meg. Katonás léptekkel menetelt fel-alá a Szuper Nyolcas melletti kiszuperált pornómozi egy fülkéjében, bármilyen lehetetlennek tűnt is elsőre a gondolat. Az iratai helyett egy félig-meddig ismeretlen lány igazolványát találták nála, a közepén egy visszataszító betegségben szenvedő lábköz színes fényképével, ami megnehezítette, hogy kibeszéljék a rendőrség kezéből. Hazáig, azaz Grohl garázsáig a lélek megnyitásával és a nép jogaival tartotta szóval a másik kettőt.

A következő eltűnésre egy hét múlva került sor. Immár olyan hirtelen, hogy a hatóságnál vagy a családnál próbálkozni felesleges lett volna. A Karma fennmaradó része végigjárta barátai és ismerősei fárasztó, gyakran ízléstelen sorát. Magukat is meglepte, mekkora elszántsággal, kitartóan téve fel ugyanazokat a kérdéseket garázsokban, édeskés szagú padlásokon és pultok mellett. Szívesen magyarázták maguk előtt azzal, hogy csak nem akarják a végén holmi anyagossá válás miatt veszni hagyni a lemezt, viszont attól a hajnaltól fogva, hogy két oldalról támogatták a Szőkét, és hallgatták a szónoklatát, a földhözragadt, mégis lendületes dalszöveget a nemzetről, nem tagadhatták, hogy az anyagnak vége. Valami más hajtotta.

– Mint azoknál az újjászületett keresztényeknél vagy kiknél – motyogta Novoselic maga elé. – Kész, egyik napról a másikra vége. Mintha elválták volna. Az anyag eltűnik, és beül a helyére... más.

Az Ugróbabba beszélték meg a soron következő találkozót. Rögtön a nyitás után, a tévelygő, bedagadt szemű délelőtt közepére. Tíz óra. A feketébe öltözött törzsközség ilyenkor fekete matracokon hever városszerte. Nem fenyeget felolvasás.

– Mi?

Grohl belibegett a képbe, leült a kis, kerek asztalhoz, és iratcsomót vett elő. A levegő nehéz, fejfájdító volt, mintha a füst egygé vált volna a fekete bútorokkal.

– Arra gondoltam, mennyire hasonlítasz egy magánzsernyákra. Meg az anyádra természetesen.

– Nahát, micsoda véletlen. Történetesen én is, mármint rá gondoltam, az anyukádra. Futó fellángolás volt. Neki fáj jobban, de néha megfordul a fejében, érted, nem kellett volna-e felhúzni előtte a...

– Köszönöm, sima feketét kérek. Semmivel meg semmivel. A barátom még nem rendelt, ugye?

A pincérnő elment. A basszeros a papírokat rendezgette az asztalon. Egyszerre nem fért rá mind, úgyhogy a kézírásos cetliket a kezébe vette, és pár fénymásolatot hagyott elöl.

– ...meg arra, honnan jöhet ez a név. *Grohl*, mint a medve morgása, érted. Mondjuk nem nagy csoda, ha a családban valaki *nagyon* szerette az állatokat. Talán a medvéket. Megvizsgálttad már, milyen a szőröd?

– Befognád? Mondd inkább, mire jutottál.

A dobos végigsimította a haját, és kinézett a koszos kirkaton.

– Nem olyan, mint a moziban. Egyáltalán nem. Az ember néha, komolyan mondom, megsajnálja szerencsétlen rendőröket. A magánzókat legalább fizetik érte, de ezeket... Nem csoda, hogy annyian...

– Találtál valamit?

– Végül is igen, ja, találtam. Mondhatni. Szociális hekkelés, vagy hogy mondanák a kockafejűek. Vártam a szemétdobó mellett, míg az az állat Zsebes ki nem vágta mindenét. Minket már nem enged be, tudod. És azt is tudod, jó régen bedöglött az iratmegsemmisítő, ez a sóher meg nem költ semmire. Soha.

A másik vigyorgott, és könnyedén dobolt a fanzinokon.

– Hé, hölgyem! Egy kávét a barátomnak!

– Pedig most kurvára fizetni fog, ha nem vigyáz. Nem tud semmit az anyagról, de mit ad az ég, ismer pár arcot, akik szintén nem. Megtaláltam sok mindent. És a dalszövegeket is, tessék...

A kávégép beindult valahol a cigiszagú távolban. Grohl összegyűrt és nagy gonddal kisimított füzetlapokat húzott elő.

– ...és ezek alapján szívesen megnézném a csuklóját. Vagy a nyelvét, vagy akármijét. Azt mondod, az anyag nincs, és a szövegekből tényleg teljesen eltűnt. És ami helyette jött... hát az a nép kibaszott fia, hogy úgy mondjam.

– Mutasd!

Rövid lökdösődés árán a kirkat elé, a nappali félhomályhoz húzták az asztalt. A pincérnő hosszasan csapkodhatott valami nagy fémlapot egy kisebbhez, majd a pultra tette a kávét. Nem hozta közelebb.

– *A nemzet... dala... Uramatyám. Melyik nemzet? Gyáva néember, aki nem mer...* Azért még gondol a csajokra. Ez megnyugtat.

Néhány percig a zizegő lapokra meredtek. Az egyre sűrűsödő csendet a pincérnő krázkogása törte meg, meg a surrogás, ahogy odébb tolta a csészét. Végül a dobos szólalt meg újra.

– Neked mid van?

– A humán hírszerzésre hagytakoztam. Már amennyire ezek humánok. Összeszedtem a legújabbat a *Parti Genyóból*. Ez meg a *Használt Zsepi*, tudod, ők mindig jók az ilyen csajos dolgokban, ami Kurtot is annyira. Adod vissza! A képet nézd. Nem, nem azt.

– Uramatyám. Nem hiszem el.

A fekete-fehér, elkent fénymásolaton kerítés látszott, mellette egy hosszú hajú csavargó, amint fegyverrel lökdös át rajta egy hontalannak tűnő alakot. Rezgő mozdulatok, mintha két szellem küzdene a ködben. A kerítésnek támasztva egy konkrét, éles vonalú vasvilla.

– *Magányos elmebeteg a farmon. Rituális gyilkossági kísérlet*. Hé, milyen gyilkosság? Azt írják, ezzel a barommal akarta lelövetni magát... tehát valójában öngyilkosság. Csak közvetett. Ez tényleg büntetendő?

– Tényleg. És tudod, miért éppen ez a barom? A neve miatt, szintén. Ugdanovich, vagy micsoda... Ennek a baromnak, a mi barmunknak meggyőződése, hogy egy orosz lovas fogja megölni. Igen, csatatéren. Lándzsával, vagy ha lándzsa nincs, van kopja, vagy ha az sem, hát ott találta ezt a hülye vasvillát... A csövesnek olyan a neve, mintha orosz lenne. Vagy ha nem orosz, legalábbis ukrán. Nem figyelhetek minden hülyeségére, de tiszta sor. Írva legyen.

– Ami azt illeti, ő maga írta meg magának – Novoselic a fény felé emelt egy fecnit. – *Ott folyjon ki a vér fiatal szívemből*. Nem normális. Ha rám hallgatsz, ez egyáltalán nem a jövő. Éppen a múlt. Nézd a betűket, a szavakat... a mindent.

– Azért még szeretne száguldani. Engem ez nyugtat meg. Ha rám hallgatsz, szerzünk egy motort, és nyomás utána. *Száguldás, szerelem, e kettő kell nekem*.

– Sándor! Sándor! Az égre! Hogy tehetted?

Az ifjak szinte sírtak az apró szobában. A költőt napok óta nem látták, de ezt a szent révületnek tudták be. A nép sokat emlegetett lendülete viszont épp a rettenetes ponton állt, és úgy tűnt, az első szikra hiányában a vihar talán nem tör ki. Az erő kihasználatlanul bukhat alá. A perc eljött, csak a költő késett.

Végül rátörték az ajtót. A kéziratok fele a kandallóban végezte, a másik fele új, barbár és modern betűkkel telefirkálva szóródott szét. A füst mellett az ópium és a lőpor szaga szállt, a cselédlépcsőn meg nagy sokára küzdötte fel magát egy gyógyszerész. Ellopott készletekről beszélt, morfium és valami más.

Az ifjak mennykőtől sújtva álltak. Volt, aki a meggyalázott hagyatékat kapkodta, más a költőhöz beszélt. Valaki felolvasta, amit a búcsúlevélnek vélt, és elborult hangon ismételte: *jobb kiégni, mint kifakulni*. A költő csak feküdt, és amikor Vasvéri színpadiasan a kezébe temette az arcát, megmozdította a bal karját. Az ifjak a csodatételt a rossz fegyvernek tudták be, a józanabbak az ég akaratának. Felemelték a költőt, és vitték. Úgy találták, ők csak a nemzet keze, lába, és szeme, ahogy a költő a lelke. A nemzet nagyobb mindennél, nem lehet tekintettel semmire, apró sebekre és fájdalomra főleg.

A nemzet dala végül elhangzott a lépcsőn. Szemben a tömeggel, bár a költőt székre kellett ültetni, és így is ketten támogatták. Gyenge szavait Vasvéri kiabálta utána. A nemzet dala arról szól némielg baljós kétértelműséggel, hogy valami közeleg, valami úton van. A tömeg zavarodottan kavargott. Szóbeszéd, rémhír és remény terjedt a császári-akról, az összeesküvőkről, a pillanat pedig az idő élén imbolygott.

Zene sporthoz, 2009, Infr'action fesztivál, Séte, Franciaország. Fotó: Juhász Gergely

